

4. s. i fastetiden 6. mars 2016

Johannes 6. 24-36.

Fjellvettreglene er forandret. Jeg vet at noen av dere er ivrige medlemmer av Den norske turistforening, og nå er det tid for en test. Hva er forandret? Hva er nytt?

Nei da, det skal dere slippe. Men de er altså forandret. Noen av reglene er ikke lenger aktuelle. Regelen om å lytte til erfarne fjellfolk er borte. Nå går alle med erfarne fjellfolk i lomma. Mennesker er erstattet av teknikk.

I dag er vi i ørkenen sammen med Jesus. Det vil si: det er dagen derpå. De debriefer, tenker etter: hva var det egentlig som hendte der ute i går?

Jo, de hadde glemt å ta med seg mat. Jesus reddet situasjonen. Og nå leter de opp Jesus dagen derpå for å få mer. For han hadde hjulpet dem i går. Så må kan vel kunne ta en reprise i dag?

Men var nå det egentlig så bra i det hele tatt da? Det er jo ikke bare bra med brød lenger. Spis mer brød het det for noen år siden. Men nå er brød ikke så sunt. Vi overøses med tips om dietter som fraråder brød og karbohydrater. For mye av det er slett ikke av det gode.

Det kan så være, men uttrykket Jesus bruker om seg selv får ingen erstatte som uttrykk for det vi trenger: jeg er livets brød.

Jeg har selv vært på ørkenvandring. De to første årene av teologistudiet ble kalt det da jeg studerte. Med rette. Da var det forberedende prøver i filosofi, logikk og psykologi og deretter latin, hebraisk og gresk. En måtte mestre det såpass at en kunne ta fatt på selve studiet. Da var det nødvendig med noen oaser underveis, steder hvor en fikk kontakt med det som skulle komme, kanskje en eldre student som oppmuntret og inspirerte, som var som erfarne fjellfolk eller ørkenførere. Jeg var heldig som hadde en slik, ja flere som jeg er takknemlig for den dag i dag.

Hva trenger du og jeg for å leve?

Jeg vet ikke hvilket behov du synes er viktigst. Jeg synes vi i fellesskap har noen åpenbare mangelsykdommer.

Jeg får øye på denne: hele tiden å skulle skape sitt eget liv. Hele tiden å skulle prestere, hele tiden å ha noe å vise til, få noe nytt på CV'en, bevise sin egen verdi og rett til å eksistere.

Ikke minst jenter opplever et stort press etter å være på høyden, være vellykkede, være flinke og slanke og som derfor tyr til drastiske metoder noen ganger for å nå sine mål.

Vi trenger fremdeles erfarne fjellfolk blant oss. Vi trenger mennesker, ikke teknikk. Vi trenger virkelige venner, ikke bare flest mulig på Facebook.

Inge Lønning er dessverre ikke blant oss lenger, men var en det var vel verdt å lytte til.

”Det viktigste i livet er ikke det vi har fått til, men det vi har fått”, sa han i et intervju kort tid før han døde.

”Og hva er det som du har fått?”, ble han spurt av journalisten. ”Meg selv”, svarte han, og la til at det i dag snakkes så mye om å realisere seg selv. ”Men den som vil realisere seg selv, kommer alltid for sent. Vi er allerede realisert”.

Det var en presis måte å si fram det kristne menneskesynet på. At vi er akseptert. At vi sånn som vi er, er realisert som verdifulle og enestående mennesker. Det er ikke noe vi trenger å strebe etter eller prøve å gjøre oss fortjent til. Vår verdighet og vår verdi som mennesker har vi fått av Gud.

De er der bestandig, uansett om våre skavanker er synlige eller usynlige.

”Hvilke gjerninger er det Gud vil vi skal gjøre? spurte folk, og Jesus svarte: ”Dette er den gjerning Gud vil dere skal gjøre: tro på ham som Gud har sendt”.

Jesus syntes de søkte ham av grunner han ikke likte. De hadde fått brød, og ville ha mer. De hadde sett under og ville se flere. Men Jesus ville ikke bare tilfredsstille deres behov, være en slags forsyningsminister. Han ville de skulle se at underne var tegn på noe annet, på noe mer, på Guds rike, tegn på at Guds rike var midt i blant dem. De ville ha brød og sirkus, slik mennesker alltid har ønsket seg. Jesus vender samtalen bort fra verdens brød til livets brød.

Han sa jo da han helbredet en blindfødt en gang: jeg er Livets lys. Og da han vekket opp Lasarus sa han: jeg er Oppstandelsen og livet. Og nå, etter at han har mett 5000: Jeg er Livets brød.

Det betyr at Jesus vil mer enn å bekrefte vårt menneskeverd. Jesus holder kroppen og det vi kaller sjelen sammen. Han er frelseren, befrieren for hele mennesket. Vi skal slippe å frelse oss selv. Brødet blir rakt oss. Det er

hans hellige legeme og blod. Det er ikke bare et symbol på frelsen, men det er selve frelsen. Ikke noe annet. Ikke noe mindre. I nattverden får vi hele Jesus. Alt han var og er blir vårt.

Noe av det verste ved å ikke lenger lytte til erfarne fjellfolk, dvs. glemme Jesus, ørkenføreren i våre liv, er at vi glemmer at vi er skapt, men må stadig skape oss, at vi glemmer at vi er frelst av nåde og derfor må vi stadig frelse oss selv, ofte på bekostning av andre, at vi synes livet er tilfeldig, uten har mål og mening, at vi er alene i verden og ikke hører sammen med andre mennesker.

Så da slår jeg et slag for at den gamle fjellvettregelen beholdes: lytt til erfarne fjellfolk. Lytt til Jesus og det han har å fortelle deg om livet og døden og evigheten. Han er kjentmann i det alt sammen. Men gjør mer: tro at det han rekker deg i brødet og vinen er det du trenger: hele frelsen, hele himmelriket, hele seg.

Umulig å forstå, men han er hos oss nå. (Salmeboka nr. 620 ble sunget seinere i gudstjenesten)

